

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO - GORANSKA ŽUPANIJA
Ured Županije

KLASA: 810-01/17-02/1
URBROJ: 2170/1-01-03/2-17-1
Rijeka, 31. svibnja 2017.

**NACRT PRIJEDLOGA SMJERNICA
ZA ORGANIZACIJU I RAZVOJ SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE
NA PODRUČJU PRIMORSKO – GORANSKE ŽUPANIJE
OD 2017. - 2020. GODINE**

Pročelnik

Goran Petrc, prof.

Materijal izradili:

Damir Malenica, dipl. ing.

Zlatko Mihelec, dipl. iur.

I. PRAVNI OSNOV

Člankom 17. stavak 1. Zakona o sustavu civilne zaštite (Narodne novine broj 82/15) propisano je da u ostvarivanju prava i obveza u području civilne zaštite, predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, na prijedlog izvršnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, donosi smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite koje se razmatraju i usvajaju svake četiri godine.

Na temelju članka 28. točke 22. Statuta Primorsko-goranske županije ("Službene novine" broj 25/13, 9/13 i 25/13 – pročišćeni tekst) Županijska skupština Primorsko-goranske županije donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Županije.

Člankom 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 26/9, 16/13, 25/13-pročišćeni tekst) Županijska skupština u okviru svog djelokruga donosi Statut, Poslovnik, Proračun, polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna, odluke, pravilnike, rješenja, druge opće i pojedinačne akte i zaključke.

Na temelju članka 52. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/09, 9/13 i 25/13 – pročišćeni tekst) Župan donosi opće i pojedinačne akte, te zaključke sukladno zakonu i drugim propisima, te aktima Skupštine.

Na temelju članka 25. Poslovnika o radu župana Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/14, 16/15, 3/16 i 19/16-pročišćeni tekst), Župan donosi opće akte kada je to propisano posebnim zakonom, pojedinačne akte kada rješavao pojedinim pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba, te zaključke.

II. OBRAZLOŽENJE

Civilna zaštita je sustav organiziranja sudionika, operativnih snaga i građana za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Civilna zaštita ostvaruje se po načelu supsidijarnosti djelovanjem operativnih snaga civilne zaštite na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na razini Republike Hrvatske.

Sustav civilne zaštite obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih dijelova sustava civilne zaštite i način povezivanja sudionika koji se međusobno nadopunjuju u jedinstvenu cjelinu.

Organizacija i razvoj sustava civilne zaštite Primorsko-goranske županije podrazumijeva planiranje, ustrojavanje, obučavanje i opremanje svih operativnih snaga zaštite i spašavanja sa ciljem provedbe prevencije i učinkovitog aktiviranja u slučaju nastupa katastrofe i velike nesreće, te na otklanjanju mogućih uzroka i posljedica katastrofa i velikih nesreća.

Smjernice za organizaciju i razvoj sustava zaštite i spašavanja na području Primorsko-goranske županije od 2014. – 2016. godine Županijska skupština Primorsko-goranske županije je usvojila na 7. sjednici održanoj 27. veljače 2014. godine (prethodno važeća zakonska regulativa predviđala je trogodišnje razdoblje planiranja planskog dokumenta).

Sukladno tim Smjernicama, Županijska skupština je na 17. sjednici održanoj 21. svibnja 2015. godine donijela slijedeće planske dokumente sustava civilne zaštite:

- Procjenu ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od djelovanja katastrofa i velikih nesreća na području Primorsko – goranske županije,
- Plan zaštite i spašavanja Primorsko – goranske županije,
- Vanjski plan zaštite i spašavanja u slučaju velike nesreće koja uključuje opasne tvari (pogon tvrtki JANAF d.d.-Terminal Omišalj i DINA-Petrokemija d.d. Omišalj)
- Vanjski plan zaštite i spašavanja u slučaju velike nesreće koja uključuje opasne tvari (pogon tvrtki HEP Proizvodnja d.o.o.-TE Rijeka i INA Industrija nafte d.d.-Rafinerija nafte Rijeka).

Koncem 2016. godine započele su aktivnosti na izradi Smjernica za izradu procjena rizika od velikih nesreća za područje Primorsko – goranske županije, a koje je Župan usvojio na 175. kolegiju Župana dana 6. veljače 2017. godine.

Sukladno zakonskim obvezama iz sustava civilne zaštite, jednom godišnje Županijska skupština usvaja Izvješće o sigurnosnom stanju i stanju sustava civilne zaštite na području Primorsko-goranske županije, svake godine prije početka požarne sezone donose se planski dokumenti za provedbu posebnih mjera zaštite od požara i u tu svrhu održavale su se vježbe vatrogasnih postrojbi i drugih subjekata u zaštiti od požara. Najmanje dva puta godišnje održavale su se vježbe specijalističkih postrojbi civilne zaštite Primorsko-goranske županije, kontinuirano se nabavljala nužna oprema za potrebe sustava civilne zaštite. Nadalje, radi jačanja kapaciteta kontinuirano se sufinanciraju udruge od značaja za sustav civilne zaštite, provodile su se aktivnosti na međusobnom povezivanju svih službi i pravnih osoba kojima je civilna zaštita redovna djelatnost te su vođene baze podataka od značaja za sustav civilne zaštite.

Donošenjem ovih Smjernica sustavno se nastavlja sa provedbom temeljnih zadaća u organizaciji i razvoju sustava civilne zaštite na području Primorsko-goranske županije za naredno razdoblje, a kako bi se stvorili neophodni preduvjeti usmjereni prema unaprjeđenju, odnosno stvaranju pretpostavki za integrirano i efikasno djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite koje djeluju na području Primorsko-goranske županije.

III. IZNOS NOVČANIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU AKTA

U Proračunu Primorsko-goranske Županije za 2017. godinu osigurana su redovna sredstva u Razdjelu I. Glava 2. Ured Županije – za program „Organizacija i provedba zaštite i spašavanja“ (poziciji 1202), a u projekciji proračuna sredstva su planirana i za 2018. i 2019. godinu.

IV. PRIJEDLOG ZAKLJUČKA

Slijedom navedenog predlaže se Županu Primorsko-goranske županije da donese zaključak u tekstu kako slijedi

Na temelju članka 17. stavak 1. Zakona o sustavu civilne zaštite (Narodne novine broj 82/15), članka 52. točka 23. Statuta Primorsko-goranske županije ("Službene novine" broj 23/09, 19/13 i 25/13 – pročišćeni tekst) i članka 25. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije (Službene novine" broj 23/14, 16/15, 3/16 i 19/16–pročišćeni tekst) Župan Primorsko-goranske županije dana _____ 2017. godine donio je slijedeći

Z a k l j u č a k

1. Utvrđuje se Prijedlog Smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Primorsko-goranske županije od 2017. - 2020. godine te se proslijeđuju Županijskoj skupštini na razmatranje i donošenje.
(Prijedlog Smjernica je sastavni dio ovog Zaključka)

Na temelju članka 17. stavka 1. Zakona o sustavu civilne zaštite (Narodne novine broj 82/15), članka 28. Statuta Primorsko-goranske županije ("Službene novine" broj 25/13, 9/13 i 25/13 – pročišćeni tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 26/9, 16/13, 25/13-pročišćeni tekst) Županijska skupština Primorsko-goranske županije na sjednici održanoj dana _____ 2017. godine donosi

S M J E R N I C E
ZA ORGANIZACIJU I RAZVOJ SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE
NA PODRUČJU PRIMORSKO – GORANSKE ŽUPANIJE
OD 2017. - 2020. GODINE

UVOD

Organiziranje i djelovanje sustava civilne zaštite u Republici Hrvatskoj utemeljeni su u Ustavu Republike Hrvatske, Zakonu o sustavu civilne zaštite, podzakonskim propisima te pravnoj stečevini Europske unije implementiranoj u hrvatsko zakonodavstvo.

Primorsko-goranska županija u okviru svojih ustavnih i zakonskih ovlasti provodi civilnu zaštitu na svom području, sukladno načelu supsidijarnosti.

Temeljne zadaće Primorsko-goranske županije u organizaciji i razvoju sustava civilne zaštite su izvršiti procjenu opasnosti i posljedica koje mogu nastati, ocijeniti stanje/kapacitete operativnih snaga civilne zaštite, izraditi propisane dokumente, kontinuirano provoditi prevenciju, organizirati i pripremiti mjere i aktivnosti radi unaprjeđenja pripravnosti snaga civilne zaštite, voditi evidencije izvora opasnosti i prijetnja, stvoriti preduvjete za uspostavljanje jedinstvenog sustava upravljanja u krizama i izvanrednim situacijama, razvijati oblike edukacije i obavješćivanja stanovništva te surađivati s medijima.

Donošenjem ovih Smjernica stvara se okvir za plansko i sustavno djelovanje u provedbi temeljnih zadaća u organizaciji i razvoju sustava civilne zaštite na području Primorsko-goranske županije za period od 2017. – 2020. godine.

I. DOKUMENTI SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Dokumentima sustava civilne zaštite Primorsko-goranske županije uređuje se organizacija sustava, planiranje mjera civilne zaštite, definiranje ovlasti, nadležnosti i zadaća svih sastavnica sustava.

U narednom razdoblju potrebno je izraditi i donijeti, odnosno ažurirati slijedeće dokumente:

1. Procjena rizika od velikih nesreća na području Primorsko-goranske županije
2. Plan djelovanja civilne zaštite Primorsko – goranske županije
3. Vanjski planovi civilne zaštite u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari

4. Odluku o osnivanju postrojbi civilne zaštite Primorsko-goranske županije
5. Godišnja izvješća o stanju sustava civilne zaštite na području Primorsko-goranske županije, a koja će obuhvatiti i pojedinačna izvješća najznačajnijih operativnih snaga, poput Policijske uprave primorsko-goranske Rijeka, Vatrogasne zajednice Primorsko-goranske županije, Državne uprave za zaštitu i spašavanje – Područni ured za zaštitu i spašavanje Rijeka, Lučke kapetanije Rijeka, HGSS - Stanice Rijeka i Delnice, Zavoda za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije, Zajednice društva Crvenog križa Primorsko – goranske županije te po procjeni i izvješća drugih operativnih snaga
6. Procjenu ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija Primorsko-goranske županije i Plan zaštite od požara Primorsko-goranske županije
7. Godišnje planske dokumente na pripremi požarne sezone.

II. OPERATIVNE SNAGE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

1. VATROGASNE SNAGE

Vatrogasnu djelatnost na području Primorsko-goranske županije provodi Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije, koja u sebi u ovom trenutku objedinjuje 6 javnih vatrogasnih postrojbi i 59 dobrovoljnih vatrogasnih društava. Na području Županije djeluju i profesionalne vatrogasne postrojbe u okviru gospodarskih subjekata koji su ih zbog prirode djelatnosti kojom se bave dužne ustrojiti.

Vatrogasne postrojbe na području Primorsko-goranske županije predstavljaju osnovnu i udarnu operativnu snagu zaštite i spašavanja. Sukladno Zakonu o vatrogastvu, Primorsko-goranska županija godišnje financira redovnu djelatnost Vatrogasne zajednice s 1% izvornih sredstava Proračuna, te dodatno pripremu protupožarne sezone.

U narednom razdoblju potrebno je provesti slijedeće:

- Nastaviti s financiranjem djelatnosti Vatrogasne zajednice Primorsko-goranske županije. Planirana sredstva utrošiti s ciljem daljnjeg jačanja kapaciteta Vatrogasne zajednice kroz nabavu vozila, opreme i tehnike, stručno osposobljavanje vatrogasaca u skladu s potrebama Županije, uređenje vatrogasnih domova te za potrebe hladnog pogona
- Poticati suradnju vatrogasaca s drugim operativnim snagama civilne zaštite s ciljem jačanja spremnosti za djelovanje u jedinstvenom sustavu civilne zaštite na području Primorsko – goranske županije
- Kontinuirano koordinirati suradnju Vatrogasne zajednice s drugim nositeljima i sudionicima zadaća u pripremi protupožarne sezone, sustavno provoditi preventivne mjere zaštite od požara, osobito u pripremi i za vrijeme protupožarne sezone
- Poticati i podržavati suradnju Vatrogasne zajednice s drugim vatrogasnim organizacijama u Republici Hrvatskoj i sa međunarodnim vatrogasnim organizacijama, s ciljem pružanja međusobne pomoći, stručnog osposobljavanja, razmjene iskustava, stjecanja specijalističkih znanja

- Nastaviti s pružanjem potpore za uređenje Centra za obuku interventnih službi Primorsko – goranske županije u Šapjanama u cilju povlačenja sredstava iz EU fondova

2. STOŽERNA TIJELA I POSTROJBE CIVILNE ZAŠTITE

Na razini Primorsko-goranske županije kao jedinice područne (regionalne) samouprave djeluju tri stožerna tijela u sustavu civilne zaštite:

- Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije,
- Županijski operativni centar (za iznenadna onečišćenja mora),
- Stožer za zarazne bolesti Primorsko-goranske županije.

Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije je stručno, operativno i koordinativno tijelo koje pruža stručnu pomoć i koordinira akcije kojima rukovodi župan Primorsko-goranske županije, a aktivira se kada se proglašeno stanje neposredne prijetnje, katastrofe i velike nesreće na području Primorsko-goranske županije.

Županijski operativni centar nadležan je za provedbu županijskog Plana intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora. Planom intervencija su utvrđene mjere koje se poduzimaju radi smanjenja šteta u okolišu izazvanih iznenadnim onečišćenjem mora u Primorsko-goranskoj županiji, subjekti koji su dužni provoditi mjere i njihova ovlaštenja, struktura ustroja te način provođenja mjera.

Stožer za zarazne bolesti Primorsko-goranske županije, kao operativno tijelo čiji su osnovni zadaci procjena stanja te usmjeravanje mjera i aktivnosti svih odgovornih subjekata na području Primorsko-goranske županije u slučaju pojave masovnih zaraznih ili osobito opasnih zaraznih bolesti bilo koje etiologije, uključujući i zoonoze, s ciljem što bržeg i učinkovitijeg sprječavanja, suzbijanja i otklanjanja štetnih posljedica nastalih pojavom epidemije.

Postrojbe civilne zaštite osnivaju se kao potpora za provođenje mjera civilne zaštite kojih su nositelji operativne snage iz sustava civilne zaštite i koje se istim bave u okviru redovne djelatnosti. Trenutno Primorsko-goranska županija raspolaže sa dva tima, Tim za spašavanje iz ruševina (USAR) i Tim za logistiku.

U narednom periodu potrebno je:

- U Proračunu i dalje osiguravati sredstva za opremanje i osposobljavanje pripadnika postrojbi civilne zaštite, odnosno rad stožernih tijela
- Planirati provedbu osposobljavanja, edukacije, uvježbavanja i aktiviranja za specijalističke postrojbe civilne zaštite Primorsko-goranske županije
- Organizirati provođenje zajedničkih vježbi u kojima će sudjelovati i pripadnici državnih postrojbi i postrojbi civilne zaštite jedinica lokalne samouprave

3. UDRUGE GRAĐANA OD ZNAČAJA ZA SUSTAV CIVILNE ZAŠTITE

Primorsko-goranska županija surađuje i financijski pomaže niz udruga sa svog područja koje zbog djelatnosti i aktivnosti kojima se bave, zbog resursa kojima

raspoložu, naročito ljudski kadar sa specijalističkim znanjima, predstavljaju dio redovnih snaga civilne zaštite ili su potencijalna dodatna operativna snaga za izvanredne situacije.

Najvažnije među njima su Zajednica društava Crvenog križa Primorsko-goranske županije, Hrvatska gorska služba spašavanja – Stanica Rijeka i Stanica Delnice, Pilotski klub „Kрила Kvarnera“, Hrvatska udruga za obuku potražnih pasa-Grupa potražnih pasa Rijeka, Udruga potražnih pasa Hrvatske (UPPH) te udruge koje se bave ronjenjem, planinarstvom, speleologijom, radio-amaterstvom, lovom, izviđanjem, itd.

U narednom razdoblju potrebno je:

- Nastaviti s financiranjem udruga radi jačanja kapaciteta za potrebe učinkovitog funkcioniranja sustava civilne zaštite

4. SLUŽBE I PRAVNE OSOBE KOJE SE CIVILNOM ZAŠTITOM BAVE U OKVIRU REDOVNE DJELATNOSTI

Sustav civilne zaštite prvenstveno je determiniran stupnjem razvoja i organizacije službi i pravnih osoba koje se civilnom zaštitom bave u svojoj redovnoj djelatnosti, odnosno u okviru svoje redovne djelatnosti.

Pojedine službe i pravne osobe koje djeluju na području naše Županije su pod nadležnošću središnjih tijela državne uprave, (npr. Policijska uprava primorsko-goranska, Lučka kapetanija Rijeka, Klinički bolnički centar Rijeka, Centar za socijalnu skrb, Hrvatske šume, Hrvatske vode, Hrvatska elektroprivreda, Državni hidrometeorološki zavod, ...), dio je službi i pravnih osoba pod nadležnošću Primorsko – goranske županije (npr. Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije, Dom zdravlja Primorsko-goranske županije, Županijska uprava za ceste, Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije), dok određene službe i pravne osobe djeluju u okviru gradova i općina, prije svega komunalna društva: vodovod i kanalizacija, odvoz smeća, javni prijevoz, itd.

U širi spektar subjekata koji se bave na određeni način civilnom zaštitom ili posjeduju materijalno-tehnička sredstva potrebna za djelovanje u sustavu civilne zaštite, odnosno stručna znanja od koristi za civilnu zaštitu, su subjekti koji se bave zaštitom prirode/okoliša, te gospodarski subjekti koji se bave građevinskom, prijevoznikom, turističkom i drugim djelatnostima.

Službe i pravne osobe koje se bave civilnom zaštitom u okviru redovne djelatnosti detaljno su opisane u *Procjeni ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Primorsko-goranske županije iz svibnja 2015. godine* (KLASA:021-04/15-01/5, URBROJ:2170/1-01-01/5-15-27).

U slijedećem razdoblju potrebno je:

- Intenzivirati suradnju Primorsko-goranske županije sa službama i pravnim osobama koje djeluju na području Županije te u skladu s mogućnostima organizirati zajedničke vježbe, radionice, radne sastanke s ciljem kvalitetnije međusobne koordinacije i spremnosti za eventualne izvanredne događaje